

Рекомендації
щодо розроблення у 2025 році
в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка
освітніх програм вищої освіти відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за
якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти в редакції
постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021

З метою забезпечення своєчасного виконання наказу «Про підготовку до 2025/2026 навчального року» (за №72-32 від 31.01.2025 р.) в частині затвердження описів освітніх програм (пп. 2.2-2.4) при укладанні описів освітніх програм за Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021) слід керуватися такими рекомендаціями:

- 1. Опис освітньої програми, порядок її розроблення і форма мають відповідати вимогам:
 - Положення про організацію освітнього процесу (із змінами згідно рішення Вченої ради від 27.01.2025 року) (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-01_06_2024-with-changes-31_01_2025.pdf, див. п.2.6, 2.7, 2.9, 2.13);
 - Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм (<https://senate.knu.ua/?p=2918>);
 - Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (із змінами, внесеними рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 09 вересня 2024 року) (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>, див. процедуру 2.1).
- 2. Заповнення *Титульного аркушу* опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка здійснюється із врахуванням наступних особливостей:
 - a. зазначається повна назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми;
 - b. відповідності програми, рівня вищої освіти та освітнього (освітньо-наукового ступеня):

Програма	Рівень вищої освіти	Ступінь
Освітньо-професійна програма	Рівень вищої освіти: перший	на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
Освітньо-професійна програма	Рівень вищої освіти: другий	на здобуття освітнього ступеню: магістр
Освітньо-наукова програма	Рівень вищої освіти: другий	на здобуття освітнього ступеню: магістр
Освітньо-наукова програма	Рівень вищої освіти: третій	на здобуття освітньо-наукового ступеню: доктор філософії

- c. номер та назва спеціальності (спеціалізації - за наявності) та номер і назва галузі знань вказуються відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими

здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженому у встановленому порядку.

3. При заповненні **Листа погодження** освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми слід враховувати що:

- 3.1. пункт «2.4 Відділ аспірантури та докторантури» заповнюється лише для освітньо-наукових програм третього рівня вищої освіти на здобуття освітньо-наукового ступеню: доктор філософії. В інших випадках даний пункт вилучається;
- 3.2. пункт «2.5 Координатор програм подвійного дипломування Університету/структурного підрозділу» заповнюється лише для програм подвійного дипломування (або тих, які передбачають можливість подвійного дипломування), а також спільних та узгоджених програм. В інших випадках даний пункт вилучається;
- 3.3. пункт «2.6 Підготовче відділення для іноземних громадян» заповнюється лише для програм, які впроваджуються для навчання іноземних громадян. В інших випадках даний пункт вилучається;
- 3.4. при заповненні пункту «4.1 Вчена рада _____», та у рядку «Голова Вченої ради _____» зазначається повна назва підрозділу (факультету або навчально-наукового інституту);
- 3.5. при заповненні пункту «4.2 Навчально-методична комісія _____», та у рядку «Голова навчально-методичної комісії _____» зазначається повна назва підрозділу (факультету або навчально-наукового інституту);
- 3.6. у випадку коли програма висувається від кількох підрозділів, необхідним є розгляд на науково-методичних комісіях і вчених радах всіх тих структурних підрозділів, які беруть участь у її формуванні, відповідні пункти (4.1.1, 4.1.2 і т.д. та 4.2.1, 4.2.1 і т.д.) дублюються.

4. При заповненні **Інформації про внутрішню та зовнішню апробацію** вказуються реквізити відгуків та рецензій, інформація про їхніх авторів (ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи), назви організацій які надали відгуки, зазначається, позитивною чи негативною є рецензія/відгук і, за наявності, наводяться негативні висновки. Рецензії та відгуки надаються у додатку до програми. Якщо освітньою програмою передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій), то додатково надаються по два відгуки від роботодавців або їх об'єднань на кожну професійну кваліфікацію.

5. Метою заповнення **Передмови** є надання інформації про кваліфікацію і професійні інтереси розробників, про їх наукову та/або професійну діяльність, яка відповідає предметній області програми зокрема зазначаються основні публікації за напрямом, найбільш дотичні до даної освітньої програми (не більше п'яти), науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів) та інформація про підвищення кваліфікації за останні 5 років.

Також наводиться інформація щодо врахування розробниками вимог освітніх та професійних стандартів, рекомендацій професійних асоціацій тощо.

Для програм 2025 року, які розробляються за відсутності затверджених стандартів за Переліком галузей знань і спеціальностей в редакції 2024 року, вказуються:

- стандарт (стандарти) за Переліком галузей знань і спеціальностей в редакції 2015 року (із змінами);
- тимчасовий стандарт Університету за відповідним рівнем і спеціальністю (затверджені рішенням Вченої ради від 27.01.2025 року, протокол №6).

6. При заповненні розділу **1. Профіль освітньої програми** слід враховувати наступні особливості:

- 6.1. повна назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми вказуються українською та англійською мовами;
- 6.2. номер та назва спеціальності (спеціалізації - за наявності) та номер і назва галузі знань вказуються відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженому у встановленому порядку;
- 6.3. при заповненні підрозділу **1 - Загальна інформація** враховується:
 - 6.3.1. у комірці **Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації** вказуються (українською та англійською мовами) у відповідності до затвердженого стандарту:
 - ступінь вищої освіти,
 - шифр і назва спеціальності та, за наявності, спеціалізації,
 - в назву кваліфікації відтепер не включається назва освітньої програми;
 - 6.3.2. у комірці **Мова(и) навчання і оцінювання** вказується мова (мови) викладання, навчання та оцінювання (як правило, в Університеті це українська та англійська);
 - 6.3.3. у комірці **Обсяг освітньої програми** вказуються обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС і академічних роках або семестрах;
 - 6.3.4. у комірці **Тип програми** вказується тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова) та, за необхідності, вказується що програма є програмою подвійного (з можливістю подвійного) чи спільного дипломування або програмою підготовки іноземних громадян;
 - 6.3.5. у комірці **Тип диплома** вказується, чи є диплом дипломом ЗВО, подвійним або спільним. Для освітніх програм з можливістю подвійного дипломування вказується: диплом ЗВО / подвійний диплом;
 - 6.3.6. у комірці **Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання** зазначається Київський національний університет імені Тараса Шевченка та вказується назва структурного(них) підрозділу(лів) у якому (яких) здійснюється навчання;
 - 6.3.7. комірка **Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми** заповнюється (українською та англійською мовами) для програм подвійного (з можливістю подвійного) і спільного дипломування. У комірці вказуються офіційна назва навчального(них) закладу(ів), який присуджує кваліфікацію і країна, у якій він розташований (якщо назва не вказана латиницею або кирилицею, то надається транслітерація або транскрипція), а також вказується (курсивом) офіційний переклад назв

англійською. У випадку, коли даний пункт не заповнюється, комірка не прибирається із опису;

6.3.8. комірка **Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу** заповнюється для програм подвійного (з можливістю подвійного) і спільного дипломування. У комірці вказуються назва програми, ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації (мовою оригіналу), які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми у ЗВО-партнері. У випадку, коли даний пункт не заповнюється, комірка не прибирається із опису;

6.3.9. у комірці **Наявність акредитації** подається інформація про акредитацію програми (за наявності). У випадку акредитації програми за межами України інформація про акредитацію надається мовою оригіналу сертифікату;

6.3.10. у комірці **Цикл/рівень програми** вказуються рівні відповідно до НРК України та EQF-LLL й цикл відповідно до FQ-EHEA, а саме:

Рівень вищої освіти	НРК України	EQF-LLL	QF-EHEA
Перший (бакалаврський)	6 рівень	6 рівень	Перший цикл
Другий (магістерський)	7 рівень	7 рівень	Другий цикл
Третій (освітньо-науковий)	8 рівень	8 рівень	Третій цикл

6.3.11. у комірці **Передумови** зазначаються Вимоги щодо попередньої освіти та, за необхідності, вказуються фактори, що можуть обмежувати переведення на дану програму;

6.3.12. у комірці **Форма навчання** зазначається денна та/або заочна або інші форми навчання;

6.3.13. у комірці **Термін дії освітньої програми** вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може бути меншим за тривалість освітньої програми та/або перевищувати 5 років;

6.3.14. у комірці **Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми** вказується адреса сторінки даної освітньої програми (наприклад в Інформаційному пакеті);

6.4. при заповненні підрозділу **2 - Мета освітньої програми** зазначається чітке та коротке формулювання мети (у двох реченнях), із врахуванням рівня кваліфікації. Приклад: *“Надати освіту в області фізики та астрономії із широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із особливим інтересом до певних областей фізики для подальшого навчання”* або *“Підготовка фахівців із видобування, промислового збору і підготовки вуглеводнів, транспортування та зберігання нафти і газу”*;

6.5. при заповненні підрозділу **3 - Характеристика освітньої програми** необхідно враховувати:

6.5.1. у комірці **Опис предметної області (галузь знань / спеціальність / спеціалізація (за наявності) програми)** вказуються характеристики конкретної предметної області програми, а саме:

об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (феномени, явища або проблеми, які вивчаються);
цілі навчання (очікуване застосування набутих компетентностей);
теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів);
методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці);
інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати).

Опис предметної області має бути узгоджений з чинним стандартом вищої освіти. Допускається конкретизація опису предметної області, але не звуження.

Якщо програма є міждисциплінарною, то також вказується перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу обов'язкової частини програми.

Приклад: *“Менеджмент; економіка (60:40)”*;

- 6.5.2. у комірці **Орієнтація освітньої програми** вказуються *освітньо-професійна академічна (чи прикладна) або освітньо-наукова академічна (чи прикладна)*. Академічні програми є орієнтованими на фундаментальні дослідження/проблеми, завданням прикладних є вирішення конкретних питань, які мають прикладне значення. Для кращого розуміння орієнтації програми можна уточнити особливості (спрямованість) орієнтації.

Приклад: *1) освітньо-наукова академічна з орієнтацією на міждисциплінарні дослідження; 2) освітньо-наукова прикладна з орієнтацією на розроблення технологій захисту довкілля;*

- 6.5.3. у комірці **Основний фокус освітньої програми** зазначається загальний або спеціальний фокус програми та ключові слова.

Приклад: *«Загальна освіта за спеціальністю Прикладна фізика» або «Спеціальна освіта із геофізики за спеціальністю Науки про Землю. Ключові слова: електророзвідка, рудні корисні копалини»;*

- 6.5.4. у комірці **Особливості програми** наводиться інформація про унікальність даної програми у порівнянні з іншими, особливо, якщо в межах даної спеціальності в Університеті реалізується більше, ніж одна освітня програма. Так можуть бути зазначені вимоги щодо міжнародної мобільності, обов'язкових виробничих практик у зовнішніх організаціях-лідерах галузі тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної програми із програмами інших країн, експериментальний характер програми та інші особливості, які надає Закон України “Про вищу освіту” в контексті академічної автономії;

- 6.6. при заповненні підрозділу **4 - Придатність випускника до працевлаштування та подальшого навчання** слід зазначати:

- 6.6.1. у комірці **Придатність до працевлаштування** коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт, які може виконувати випускник.

Приклад: *“Робочі місця в компаніях, малих підприємствах та інститутах технологічного та інформаційного сектору (дослідник,*

забезпечення якості, комерція), біомедичний та фармацевтичний сектори, сфера охорони оточуючого середовища”.

У випадку коли освітня програма передбачає можливість присвоєння за основною та/або вибірковою частиною освітньої програми професійної кваліфікації, вказуються вимоги якого професійного стандарту чи опису професії за

ESCO

(https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation_main) враховуються.

Якщо в описі освітньої програми зазначається професійна кваліфікація (професійні кваліфікації), яка може бути присвоєна здобувачу, то слід враховувати те, що один здобувач може отримати лише одну професійну кваліфікацію за обов'язковою частиною освітньої програми та/або лише одну професійну кваліфікацію за вибірковою частиною. В такому випадку має бути чітко вказано, яка кваліфікація може бути присвоєна за обов'язковою, а яка (одна з яких) - за вибірковою частинами освітньої програми;

Приклад: *За умови дотримання вимог, вказаних у розділі III цього опису здобувачу освіти може бути присвоєна за обов'язковою складовою програми професійна кваліфікація 2113.2 хімік (ДК003:10), а за вибірковою:*

2113.1.1

Хімік-аналітик

(<http://data.europa.eu/esco/occupation/574f3232-1d07-4034-8cac-c57ddbfff192>) або 2113.1.4

Хімік-косметолог

(<http://data.europa.eu/esco/occupation/574f3232-1d07-4034-8cac-c57ddbfff192#overlayspin>);

- 6.6.2. у комірці **Подальше навчання** вказується можливість для продовження навчання на вищому рівні (як в межах основної так і додаткової предметної області так і поза ними). Наприклад: *“Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.”* Окремо зазначається інформація про можливість продовження навчання на вищому рівні за спеціальностями, які дають доступ до регульованих професій;

- 6.7. при заповненні підрозділу **5 - Викладання та оцінювання** враховується:

- 6.7.1. у комірці **Викладання та навчання** коротко описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: *“студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо”*. Або: *“Загальний стиль навчання — завдання-орієнтований. Лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні роботи в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами. Під час останнього року половина часу дається на написання завершальної роботи (дипломної), яка також презентується та обговорюється за участі викладачів та одногрупників”*;

- 6.7.2. у комірці **Оцінювання** вказуються основні стратегії та методи оцінювання. Наприклад: *“Письмові та усні іспити, есе, презентації, захист магістерської роботи”* або: *“Письмові та усні іспити, лабораторні звіти, усні презентації, поточний контроль, кваліфікаційний іспит, захист бакалаврської роботи”*. Назви підсумкових атестацій мають бути узгоджені в усіх розділах опису освітньої програми;

- 6.8. при заповненні підрозділу **6 - Програмні компетентності** враховується:

6.8.1. **Інтегральна компетентність** формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми (має відповідати рівню НРК програми).

Наприклад: *“Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми пов’язані із пошуком корисних копалин професійній діяльності або у процесі навчання із застосуванням сучасних геохімічних теорій та мінералого-геохімічних методів дослідження природних та антропогенних об’єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації”*;

6.8.2. на виконання наказів МОН України до числа загальних компетентностей освітньої програми **обов’язково включаються такі компетентності:**

а) за освітнім рівнем бакалавра:

- здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;
- здобута на основі отриманих завдань у військовій сфері здатність виконувати належно певні дії на практиці. Оперативна (бойова, спеціальна, індивідуальна) спроможність до виконання конкретних завдань;

б) за освітнім рівнем доктора філософії:

- здатність розв’язувати комплексні проблеми у певній сфері діяльності (зазначити конкретну сферу, що відповідає спеціальності) на основі системного наукового/мистецького (відповідно, для освітньо-наукових/ освітньо-творчих програм) світогляду та загального культурного кругозору, із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;

6.8.3. **інші загальні компетентності освітньої програми** обираються із наступного переліку:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність планувати та управляти часом.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
11. Здатність бути критичним і самокритичним.
12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
13. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
14. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
15. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
16. Здатність працювати в команді.
17. Здатність до міжособистісної взаємодії.
18. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
19. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
20. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
21. Здатність працювати в міжнародному контексті.
22. Здатність працювати автономно.
23. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
24. Здатність здійснювати безпечну діяльність.
25. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
26. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
27. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
28. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
29. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
30. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
31. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

6.8.4. **Загальні компетентності визначені стандартом** вищої освіти за спеціальністю на відповідному освітньому рівні є обов'язковими для освітньої програми;

6.8.5. у зв'язку із необхідністю набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, а також на виконання вимог наказу ректора від 30 грудня 2014 року за №1094-32 для всіх освітніх програм Університету обов'язковими (за винятком спеціальностей у яких названі компетентності є фаховими) з цього переліку є:

- а) за освітнім рівнем бакалавра: компетентності № 1, 4, 6, 14, 20, 25, 29, 30;
- б) за освітнім рівнем магістра: компетентності № 8, 10, 14, 16, 19, 20, 26.

6.8.6. **Спеціальні компетентності (інакше - Фахові компетентності спеціальності)** слід формулювати як здатності виконувати узагальнені основні трудові функції, застосовувати основні методи та інструменти очікуваної професійної діяльності. Обов'язковою вимогою до формулювання спеціальної компетентності є її актуальність для всіх очікуваних видів професійної діяльності випускників.

Там де доречно формулювання спеціальних компетентностей мають відображати здатність випускника вирішувати специфічні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції, захисту та розвитку України, відповідно до спеціальності та рівня вищої освіти.

Спеціальні компетентності корелюють з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формуються із урахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Виділяються:

- компетентності, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом,
- компетентності, визначені розробниками освітньої програми;

6.8.7. якщо освітня програма передбачає наявність вибірових блоків, то вони мають бути охарактеризовані через перелік фахових (загальних і фахових) компетентностей, які формуються окремо для кожного вибірового блоку;

6.9. при заповненні підрозділу 7 - **Програмні результати навчання** слід враховувати, що розроблені програмні результати навчання мають відповідати за рівнем складності дескрипторам того рівня Національної рамки кваліфікацій за яким реалізується освітня програма;

6.9.1. у випадку, коли стандарт вищої освіти спеціальності визначає результати навчання (згідно змін внесених до Закону України Про вищу освіту Законом України за № 3642-IX від 23.04.2024, це передбачено у Стандартах вищої освіти спеціальностей, що передбачають доступ до професій для яких запроваджено додаткове регулювання), ці результати навчання є обов'язковими для всіх програм спеціальності відповідного рівня;

6.9.2. у випадку присвоєння професійної кваліфікації програмні результати навчання (та/або результати навчання за вибіровим блоком) мають забезпечити набуття здобувачем освіти знань, вмінь, навичок, комунікацій визначених професійним стандартом (кваліфікаційною характеристикою);

6.9.3. програмні результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- бути чіткими і однозначними, чітко окреслювати зміст вимог до випускника відповідної освітньої програми відповідно до очікуваної професійної діяльності за професією (для результатів навчання які надають право здобувачу претендувати на присвоєння професійної кваліфікації);
- бути діагностичними (тобто програмні результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення);
- бути вимірюваними (має існувати спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату (рівнів досягнення складних результатів) прямими, або непрямыми методами);

6.9.4. при формулюванні програмних результатів навчання рекомендується:

- визначити якій сфері та якому ієрархічному рівню має відповідати результат навчання;
- визначити дієслово відповідного рівня;
- вказати предмет вивчення або предмет дії (іменник, що вживається після дієслова);
- за необхідності навести умови/обмеження, за яких необхідно демонструвати результат навчання.

Для забезпечення системності та ідентичності під час опису результатів навчання рекомендовано використовувати одну із визнаних класифікацій, зокрема за авторством Б. Блума (див.

https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/05/Navchayemosya-razom_3.pdf.

Примітка - застосовувати поділ результатів навчання на групи - когнітивна сфера, афективна та психомоторна сфера тощо, не обов'язково);

- 6.9.5. результати навчання за програмою мають корелюватися з описом предметної області, орієнтацією освітньої програми, її основним фокусом і особливостями, а також з змістом підрозділу придатність до працевлаштування;
- 6.9.6. якщо на відповідному рівні вищої освіти за спеціальністю в Університеті запроваджено дві і більше освітніх програм, результати навчання за кожною з них мають відображати специфіку/відмінність цих програм;
- 6.9.7. якщо освітня програма передбачає наявність вибіркового блоку, то вони мають бути охарактеризовані через перелік результатів навчання, які формулюються окремо для кожного вибіркового блоку;
- 6.10. при заповненні підрозділу **8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми** враховується:
 - 6.10.1. у комірці **Специфічні характеристики кадрового забезпечення** зазначається представлення фахівців з різних галузей. Наприклад: “для підготовки бакалавра за освітньою програмою “Міжнародні відносини” залучаються представники таких галузей: С «Соціальні науки, журналістика та інформація», В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», D «Бізнес, адміністрування та право», та E «Природничі науки, математика та статистика». Також вказуються саме специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців, представників ринку праці, лауреатів премій;
 - 6.10.2. у комірці **Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення** не вказується матеріально-технічне забезпечення загального користування, аудиторії загального призначення, площі, кількість комп'ютерів тощо. Натомість вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення, зокрема спеціалізоване обладнання, лабораторії тощо із зазначенням конкретних назв;
 - 6.10.3. у комірці **Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення** вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення, наприклад, спеціалізоване програмне забезпечення (ліцензійне або вільного доступу);
- 6.11. при заповненні підрозділу **9 - Академічна мобільність** слід враховувати:
 - 6.11.1. у комірці **Національна кредитна мобільність** вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, в якій можуть взяти участь здобувачі освіти даної освітньої програми;
 - 6.11.2. у комірці **Міжнародна кредитна мобільність** вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), в якій можуть взяти участь здобувачі освіти даної освітньої програми, про

тривалі міжнародні проєкти, які передбачають включене навчання студентів тощо;

6.11.3. у комірці **Навчання іноземних здобувачів вищої освіти** зазначаються умови та особливості програми в контексті навчання іноземних громадян.

7. При заповненні таблиці **2.1. Перелік компонент ОП розділу 2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність** необхідно вказати всі обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційну роботу тощо), яким заплановані кредити, кількість кредитів та підсумкові форми контролю (залік, диференційований залік (для практик та курсових робіт), іспит, захист (для кваліфікаційної роботи)). При цьому врахувати, що підсумкові та/або кваліфікаційні іспити у переліку освітніх компонентів опису освітньої програми не зазначаються. При плануванні обов'язкових освітніх компонентів необхідно дотримуватися вимог наказу ректора №1094-32 від 30 грудня 2014 року, яким визначені мінімальні вимоги щодо переліку дисциплін якими має бути забезпечене формування компетентностей обов'язкових для всіх випускників освітніх програм відповідного рівня вищої освіти.

7.1. У випадку присвоєння професійної кваліфікації за вибірковою частиною освітньої програми мають бути або зазначені вибіркові освітні компоненти (їх назви, кредитний вимір, підсумкові форми контролю), або короткий опис вибірових блоків із зазначенням назви, їхнього кредитного обсягу та інформації про форми контролю.

7.2. При плануванні вибірових компонентів освітньої програми слід враховувати те, що згідно із Законом України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62) студенти мають право на *«вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти».*

8. Інформація у пункті **2.2. Структурно-логічна схема ОП** має містити короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми. Схема має бути представлена у графічній формі, відображати логічну послідовність та взаємозв'язок між освітніми компонентами програми, без зазначення семестрів, в яких освітні компоненти реалізуються. При наявності вибірових блоків їхня структурно-логічна схема наводиться окремо.

9. У розділі **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти** подається інформація про види (форми) підсумкової атестації, програмні результати навчання, набуття яких перевіряється кожною формою підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Наприклад: *«Атестація випускників освітньої програми «Облік і оподаткування» спеціальності ДІ «Облік і оподаткування» здійснюється у формі атестаційного кваліфікаційного іспиту та завершується видачею документа встановленого зразка. Іспит складається в письмовій формі, шляхом розв'язання практичних завдань із застосування методів обліку, оподаткування, аналізу та контролю до різних видів економічної діяльності (ПРН04, ПРН06, ПРН08, ПРН20; ПРН21). Рішенням екзаменаційної комісії присвоюється ступінь бакалавра, освітня кваліфікація Бакалавр обліку і оподаткування».*

- 9.1. Має бути зазначений порядок оприлюднення (розміщення) кваліфікаційних робіт на офіційному сайті підрозділу, або у репозитарії Університету. Слід вказати яким чином здійснюється оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом.
- 9.2. Якщо освітня програма передбачає можливість присвоєння професійної кваліфікації (рівень професійної кваліфікації, що присвоюється, не може бути вищим за рівень Освітньої програми згідно з Національною рамкою кваліфікацій), то мають бути зазначені чіткі умови щодо її присвоєння.
- 9.3. Опис Освітньої програми може містити опис вимог щодо присвоєння кількох професійних кваліфікацій (не більше однієї за обов'язковою частиною програми, інші – за вибірковими блоками). При цьому здобувачу вищої освіти може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій (не більше однієї – за обов'язковою, і не більше однієї – за вибірковою складовою програми). Якщо здобувач може отримати одну професійну кваліфікацію за обов'язковою частиною освітньої програми та/або ще одну професійну кваліфікацію за вибірковою частиною, то має бути чітко вказано, яка кваліфікація може бути присвоєна за обов'язковою, а яка – за вибірковою частинами освітньої програми, а також окремі умови щодо присвоєння кожної професійної кваліфікації.
- 9.4. За наявності професійного стандарту необхідною умовою присвоєння здобувачу вищої освіти професійної кваліфікації є відображення в описі Освітньої програми визначених відповідним професійним стандартом умов присвоєння такої кваліфікації.
- 9.5. У випадку відсутності професійного стандарту в описі Освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій), мають бути відображені:
- 9.5.1. назва професійної кваліфікації (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 або ISCO 08/ESCO, EUROPASS);
- 9.5.2. мета діяльності за професійною кваліфікацією (повинна відповідати предметній області Освітньої програми або її вибіркової складової);
- 9.5.3. перелік компетентностей та результатів навчання, які є підставою для присвоєння визначеною Освітньою програмою професійної кваліфікації та враховують кваліфікаційні вимоги відповідної кваліфікаційної характеристики професії (відповідають відомостям з бази даних ISCO 08/ESCO або EUROPASS);
- 9.5.4. інформація про мінімально необхідний для присвоєння професійної кваліфікації рівень опанування результатів навчання (як правило, не менше як 75%, якщо інше не визначене регуляторними актами допуску до професії);
- 9.5.5. інформація про мінімальні вимоги до обсягу (не менше як 6 кредитів ЄКТС) і змісту практичного досвіду (успішна робота з виконанням обов'язків на посаді, що передбачає виконання не менше як 2/3 трудових функцій, які має виконувати особа відповідної професійної кваліфікації) та вимоги щодо підтвердження наявності такого досвіду.

9.6. У разі присвоєння професійної кваліфікації до цього розділу опису Освітньої програми також включаються:

9.6.1. матриці відповідності:

- компетентностей, які необхідні для присвоєння професійної кваліфікації і освітніх компонентів Освітньої програми;
- результатів навчання, які є підставою для присвоєння професійної кваліфікації й освітніх компонентів Освітньої програми;

9.6.2. інформація про порядок прийняття рішення щодо присвоєння (відмови у присвоєнні) професійної кваліфікації (як правило, мінімум один із членів екзаменаційної комісії має досвід діяльності, що передбачає наявність такої ж або вищої професійної кваліфікації).

10. При заповненні розділу **4. Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей освітньої програми** слід враховувати те, що одна й та сама компетентність може забезпечуватися шляхом досягнення кількох програмних результатів навчання і навпаки - один програмний результат навчання може забезпечувати досягнення кількох компетентностей. Дана матриця має чітко корелюватися із матрицями 5 та 6.

11. При заповненні розділу **5 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми** слід враховувати те, що одна й та сама компетентність може бути вбудована в різні компоненти освітньої програми. Всі програмні компетентності, зазначені у Профілі освітньої програми мають бути зазначені у матриці і має бути чітко визначено, в яких компонентах освітньої програми розвивається кожна компетентність.

12. При заповненні розділу **6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми** слід відобразити, якими компонентами освітньої програми забезпечується досягнення програмних результатів навчання визначених у Профілі освітньої програми (розділ 1).

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 2 від “03” лютого 2025 р.